

vaný v rukou. Rozhodným je dále skutkové zjištění, že žalovaný nezavázal se osobně vůči žalobkyni k ničemu, co by opravňovalo žalobní nárok. Konečně nebylo prokázáno, že se žalovaný dopustil opomenutí povinností vyrovnacího správce vůči žalobkyni jako věřitelce bez ohledu na zaniklé právo zástavní, k němuž podle zákona nemusil přihlédnouti, ježto ho nebylo.

Čís. 4402.

Odškodnění manželky dle Šu 1266 obč. zák.

Náhradní nárok manželky nesahá za hranice Šu 91 obč. zák., ba nesmí s ním býti ani zcela ztotožňován. Nemůže býti požadován za dobu minulou, ovšem lze odsouditi k dávkám, které dospějí teprve po vydání rozsudku. Manželka nemůže se dovolávat okolností, že ji živil její otec. Nárok dle Šu 1266 obč. zák. sám o sobě se nepromlčuje, ovšem ale nárok na jednotlivé dávky.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1924, Rv I 1485/24).

Manželství stran bylo rozloučeno z viny žalovaného manžela. Manželka domáhala se napotom žalobou zadanou na soudě dne 14. listopadu 1923 na manželi jako dostiučinění dle § 1266 obč. zák. zaplacení 24.000 Kč a počínajíc 1. listopadem 1923 měsíčního důchodu 600 Kč. *Procesní soud prvního stádu* přiznal žalobkyni 7.100 Kč a počínajíc 15. listopadem 1923 měsíční důchod 225 Kč. *Odvolací soud* vyhověl odvolání žalovaného potud, že zamítl žalobu ohledně 7.100 Kč. *Nevyšší soud* nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Důvody:

Žalobkyně spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud, zamítnuv její žalobu ohledně 7.100 Kč s příslušenstvím, vyslovil, že dostiučinění podle § 1266 obč. zák. nesahá za hranice nároku podle Šu 91 obč. zák. a že z toho důvodu přísluší dovolatelce pouze ode dne podání žaloby. Dovolatelka dovozuje, že, když ji její otec živil, ztenčilo se tím jeho jmění do výše nákladů s její výživou spojených, a že to bude mít kdysi v zápětí, že dovolatelka bude zkrácena na dědickém podílu po svém otci. Dále míní, že, když ji živil její otec, nepozbyla tím nároku podle Šu 1266 obč. zák. proti žalobci, poněvadž by jinak mohla náklady na její výživu patřící ušetřiti. Žalovaný spatřuje nesprávné posouzení právní v odvolacím rozsudku z toho důvodu, že odvolací soud nepřihlédl k jeho námitce, že je žalobní nárok promlčen, což vyplývá z toho, že jsoucnost náhradního nároku počíná vzejitím a prokazatelností škody, že pro budoucnost je naprosto neznámo, zdali žalobkyni vůbec vzejde nějaká škoda, že tedy předpisu Šu 406, druhé věty c. ř. s. v této věci nemělo býti užito, jelikož by mohl býti odsouzen teprve, když by skutečně nastala splátka žalobních nároků (§ 406 první věta c. ř. s.). Dovolacími vývody stran nebyly však vyvráceny správné, věci i zákonu vyhovující důvody odvolacího rozsudku, jež dovolací soud sdílí. Mluví-li zákon v Šu 1266 obč. zák. o úplném dostiučinění, sluší poukázati k tomu,

že pojem toho určen je v předpisu § 1323 obč. zák., a že to má podle tohoto předpisu býti nejenom náhradou skutečně utrpěné škody, nýbrž i přiměřeným odškodněním za ušlý zisk. Přihlédne-li se ku stěžejní zásadě téhož předpisu, podle kterého má škůdce uvést všecko ve předešlý stav, a, není-li to možno, musí nahraditi odhadní cenu, pozná se, že u žalobkyně, která rozlukou manželství jenom z manželovy viny pozbyla nároků a práv podle §§ 91 a 92 obč. zák. její úplné dostiučinění zřetelně spočívá v pozbytém nároku vyživovacím. Pak je také správným právní závěr odvolacího soudu, že její ráhradní nárok nesahá za hranice §u 91 obč. zák., ale nesmí zůstatí nepovšimnuta další okolnost, že podle §§ 91 a 92 obč. zák. vyživovací povinnost manžela za trvání manželství souvisí s jeho postavením jako hlavy rodiny, s manželčím podrobením se pod jeho moc a s jejím závazkem žiti s manželem ve společné domácnosti a býti mu nápomocnou při jeho výdělečné činnosti. Z toho vyplývá naopak, že nárok rozloučené manželky podle §u 1266 obč. zák. nesmí býti úplna ve příčině svého rozsahu stotožňován s nároky podle §u 91 a 92 obč. zák. Poněvadž je nárok podle § 1266 obč. zák. v podstatě vyživovacím nárokem, nemůže býti požadován za minulou dobu, ale jinak zase může podle § 406 druhé věty c. ř. s. nastati odsouzení také k dávkám, které dospějí teprve po vydání rozsudku. Okolnosti, že žalobkyni živil její otec, nemůže se dovolávati ona, neboť to je samostatným, o § 1042 obč. zák. opírajícím se nárokem otcovým. Není oprávněna vytýkati zkrácení na dědictví, když jí bylo volno nárok podle § 1266 obč. zák. uplatniti dříve, a to tak, by nevzala škodu. Ani otázka promlčení nebyla odvolacím soudem posouzena nesprávně. Nárok podle § 1266 obč. zák. jest nárokem spočívajícím na právu rodinném a osobním, ten tedy sám o sobě podle § 1481 obč. zák. nepodléhá promlčení. Pokud jde o promlčení jednotlivých dávek vyživovacích, které arci podléhají promlčení podle § 1480 obč. zák., nepřichází toto v tomto případě vůbec v úvahu

Čís. 4403.

Může-li členem družstva dle stanov býti pouze člen určité politické strany, jest valná hromada družstva oprávněna vyloučiti člena, jenž přestal býti příslušníkem strany, vystoupiv z ní nebo byv z ní vyloučen. Usnesení valné hromady družstva o vyloučení člena není vadným proto, že ve vyhlášce o svolání valné hromady nebylo uvedeno jméno člena, o jehož vyloučení se mělo jednati, nýbrž jen naznačeno, že se bude jednati o vyloučení člena.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1924, Rv I 1503/24).

Žalobce přistoupil dne 15. prosince 1921 za člena žalovaného stavebního družstva čl. strany socialistické, zapsaného společenstva s r. o. Složiv zápisné a dva podíly, úplně dostal povinností uvedeným v §u 25 stanov. Žalobce byl dříve příslušníkem čl. strany socialistické, byl ale z této strany vyloučen. Dne 14. října 1923 konala se valná hromada žalovaného družstva, která byla řádně vyhlášena a jako předmět denního pořádku vyhlášen též mezi jiným »návrh představenstva na vy-